

Aiškinamasis raštas, pridedamas prie pasiūlymo dėl Valstybės pagalbos žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse gairių ir Žemės ūkio bendrosios išimties reglamento peržiūros

Šio rašto tikslas – paaiškinti pasiūlymų dėl peržiūrėtų Valstybės pagalbos žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse gairių (toliau – gairės) ir Žemės ūkio bendrosios išimties reglamento (toliau – ŽŪBIR) tikslą ir taikymo sritį. Jis skelbiamas kartu su viešomis konsultacijomis dėl šių dviejų pasiūlymų. Konsultacijos vyks iki 2022 m. kovo 13 d.

Piliečiai, organizacijos ir valdžios institucijos raginami pareikšti savo nuomonę apie šiuos žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse taikomų valstybės pagalbos taisyklių projektus. Be konsultacijų, taip pat bus surengti du susitikimai su valstybėmis narėmis, siekiant gauti iš jų grįžtamąją informaciją apie ŽŪBIR.

Konsultacijos dėl gairių pradedamos remiantis projekto redakcija anglų kalba. Vertimai į visas ES kalbas¹ bus palaipsniui įkelti į svetainę, kai tik jie bus užbaigti. Konsultacijos dėl ŽŪBIR pradėtos visomis ES kalbomis.

Suinteresuotųjų subjektų prašoma nurodyti, su kuria iš dviejų priemonių susijusios jų pastabos.

Suinteresuotųjų subjektų prašoma teikti pastabas elektronine forma ir aiškiai pažymėti, ar jų atsakymai yra konfidencialūs. Tokiu atveju taip pat turėtų būti pateikta nekonfidenciali atsakymo versija, kurią būtų galima paskelbti Konkurencijos generalinio direktorato svetainėje.

1. Bendroji informacija

Dabartinės taisyklės, pradėtos taikyti 2014 m. liepos 1 d., nustos galioti 2022 m. gruodžio 31 d. Jų taikymo rezultatai įvertinti ir pateikti 2021 m. gegužės 19 d. paskelbtame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente². Atlikus vertinimą prieita prie išvados, kad galiojančios taisyklės apskritai veikia gerai, tačiau reikia atlikti tam tikrus tikslinius pakeitimus, kad jos būtų suderintos su dabartiniais ES prioritetais, visų pirma su būsima bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) ir Europos žaliuoju kursu. Šiuo metu atliekamas į ateitį orientuotas poveikio vertinimas. Tas procesas bus grindžiamas šių viešų konsultacijų rezultatais.

Viešoji parama žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse pristatoma platesniame BŽŪP kontekste. Pagal BŽŪP teikiama viešoji parama yra labai svarbi siekiant užtikrinti deramą žemės ūkio bendruomenės gyvenimo lygį, stabilizuoti rinkas ir užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama pakankamai prekių ir kad jų kainos būtų priimtinos. Dabartinė valstybės pagalbos sistema atitinka BŽŪP taisykles, o naujosiomis taisyklėmis siekiama kuo labiau išlaikyti šį požiūrį.

Abiejose valstybės pagalbos priemonėse nustatyta konkreti, specialiai pritaikyta viešųjų lėšų skyrimo žemės bei miškų ūkio sektoriams ir kaimo vietovėms sistema. Šia peržiūra siekiama

¹ Išskyrus airių kalbą šių viešų konsultacijų atveju. Tačiau būsimos valstybės pagalbos priemonės bus paskelbtos ir airių kalba.

² [Žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse taikomų valstybės pagalbos taisyklių peržiūra. Konkurencija. Europos Komisija \(europa.eu\).](#)

užtikrinti, kad viešojo parama būtų tinkamai nukreipta ir skatintų modernią, ekonomiškai perspektyvią ir aplinką tausojančią žemės ūkio gamybą ir miškininkystę. Šiuo atžvilgiu svarbus politikos tikslas buvo prisidėti prie žaliojo kurso tikslų, visų pirma strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijos, įgyvendinimo. Dabartinė valstybės pagalbos sistema jau gali padėti pereiti prie tvaraus ir biologinei įvairovei palankaus žemės ūkio. Naujosiomis taisyklėmis siekiama sukurti papildomų galimybių įgyvendinti žaliojo kurso tikslus.

2. Dviejų peržiūrėtų teisės aktų projektuose siūlomi pakeitimai

Įvertinus dabartinės valstybės pagalbos priemones padaryta išvada, kad jos iš esmės atitinka paskirtį ir jomis pasiekti jų tikslai. Tačiau atliekant vertinimą taip pat nustatyti kai kurie klausimai, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant būsimas valstybės pagalbos taisykles.

Atsižvelgiant į tai, peržiūra siekiama šių pagrindinių tikslų:

- valstybės pagalbos kontrolės nuspėjamumo, teisinio tikrumo ir nuoseklumo;
- derėjimo su žaliojo kurso ir BŽŪP tikslais ir
- supaprastinimo, veiksmingesnių valstybės pagalbos procedūrų ir administracinių išlaidų mažinimo.

Peržiūrint žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse taikomas valstybės pagalbos taisykles, įvertintas 2014 m. taisyklių tinkamumas, efektyvumas, veiksmingumas, nuoseklumas ir ES pridėtinė vertė. Analizė daugiausia buvo grindžiama atvejų nagrinėjimo patirtimi ir vidaus duomenimis, taip pat išorės vertinimo pagrindžiamojo tyrimo ir atvirų viešų konsultacijų rezultatais.

Siūlomi pakeitimai, palyginti su galiojančiomis taisyklėmis, apibendrinti šiame aiškinamajame rašte. Šiame rašte nurodoma, ar kiekvienas pasiūlymas susijęs su abiem valstybės pagalbos priemonėmis, ar tik su viena iš jų. Tais atvejais, kai bus siūlomi svarbūs politikos pakeitimai, jie bus įvertinti atskirame poveikio vertinime.

Peržiūrimi šie taisyklių aspektai:

- (i) bendrieji vertinimo principai;
- (ii) derėjimas su būsima BŽŪP ir (arba) Strateginių planų reglamentu (SPR);
- (iii) nebeaktualių arba iš dalies pasenusių taisyklių panaikinimas;
- (iv) pokyčiai, kuriais siekiama prisidėti prie žaliojo kurso tikslų;
- (v) ŽŪBIR taikymo srities išplėtimas;
- (vi) tam tikrų pagalbos priemonių, kurioms jau taikomos kitos valstybės pagalbos taisyklės, pavyzdžiui, Regioninės pagalbos gairės (RPG) ir Bendrasis bendrosios išimties reglamentas (ES) Nr. 651/2014 (BBIR), išbraukimas iš gairių taikymo srities;

- (vii) tam tikrų bendrųjų sąlygų, taikomų visoms valstybės pagalbos taisyklėms, taip pat kitiems ekonomikos sektoriams, pakeitimai;
- (viii) pakeitimai, susiję su konkrečiomis pagalbos žemės ir miškų ūkiui priemonėmis.

I. Bendrieji vertinimo principai

Šis pakeitimas susijęs su abiem priemonėmis.

Bendrieji vertinimo principai, nustatyti 2014 m. valstybės pagalbos modernizavimo iniciatyva, turi būti peržiūrėti atsižvelgiant į Sprendimą *Austrija prieš Komisiją* byloje T-356/15 (Sprendimas dėl Hinklio kyšulio C elektrinės). Tame sprendime Bendrasis Teismas pateikė svarbų SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto išaiškinimą. Siūlomas struktūrinis pakeitimas atitinka šį išaiškinimą.

Bendrieji vertinimo principai peržiūrimi laikantis visa apimančio požiūrio, kuris yra bendras visoms neseniai peržiūretoms valstybės pagalbos priemonėms. Siūlomi pakeitimai atitinka šias kitas valstybės pagalbos priemones, tačiau išlaikomi tam tikri skirtumai, kuriais atsižvelgiama į žemės ir miškų ūkio sektorių ypatumus.

II. Derėjimas su būsima BŽŪP taisyklėmis ir SPR

Šis pakeitimas susijęs su abiem priemonėmis.

Paramai kaimo plėtrai, bendrai finansuojamai EŽŪFKP lėšomis žemės ūkio sektoriuje, valstybės pagalbos taisyklės netaikomos (plg. [Reglamento \(ES\) 2021/2115](#) (BŽŪP SPR) 145 straipsnio 2 dalį), o EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojamai paramai miškų ūkio ir ne žemės ūkio veiklai kaimo vietovėse valstybės pagalbos kontrolė iš tiesų taikoma. Todėl, siekiant palengvinti paramai kaimo plėtrai taikomas valstybės pagalbos procedūras, su kaimo plėtra susijusios taisyklės atspindėtos 2014 m. valstybės pagalbos gairėse ir ŽŪBIR.

Subsidiarumu grindžiamas požiūris, numatytas būsima kaimo plėtros politikai pagal BŽŪP, yra techninis iššūkis rengiant naujas valstybės pagalbos taisykles. Taikydama ką tik minėtą BŽŪP SPR, ES nustatys pagrindinius politikos parametrus, tačiau valstybės narės turės pritaikyti savo kaimo plėtros intervencines priemones savo konkretiems poreikiams, kartu laikydamosi žaliojo kurso tikslų ir naujos BŽŪP teisinės sistemos. Kadangi ES lygmeniu nėra tikslų tinkamumo finansuoti kriterijų, pagal kuriuos būtų galima gauti paramą kaimo plėtrai, būtina pakeisti ir valstybės pagalbos žemės ūkiui taisyklių struktūrą.

Pagal subsidiarumo principą negalima valstybės pagalbos taisyklėse numatyti visų galimybių ir sąlygų, kurias valstybės narės gali laikyti būtinomis įtraukti į savo strateginius planus. Todėl peržiūretose valstybės pagalbos taisyklėse siūloma į strateginius planus įtrauktoms kaimo plėtros intervencinėms priemonėms, kurioms būtina valstybės pagalba, taikyti bendrąją suderinamumo prielaidos išlygą. Tokia suderinamumo prielaida taikoma tik tuo atveju, jei laikomasi tam tikrų bendrųjų valstybės pagalbos principų: apyvartiniam kapitalui negali būti skiriamas joks finansavimas, išskyrus atvejus, kai pagalba teikiama finansinėmis priemonėmis, valstybės parama negali būti laikoma veiklos pagalba ir negali būti teikiama sunkumų patiriančioms įmonėms.

Pagal šią suderinamumo išlygą bus užtikrinta, kad būtų laikomasi būtinų valstybės pagalbos kontrolės procedūrų, o valstybės narės galės parengti strateginius planus pagal savo poreikius.

III. Nebeaktualių arba iš dalies pasenusių taisyklių panaikinimas

Šis pakeitimas susijęs su abiem priemonėmis.

Šis pasiūlymas iš esmės susijęs su ankstesniu punktu: dabartinės konkrečios suderinamumo sąlygos iš esmės atitinka 2013 m. pagal BŽŪP priimtus kaimo plėtros teisės aktus. Atsižvelgiant į tai, kad BŽŪP pasikeitė, reikia atitinkamai pritaikyti valstybės pagalbos taisykles. Be to, ilgainiui kai kurios sąlygos tapo nebeaktualios arba iš dalies pasenusios. Peržiūrimi tekstai prireikus buvo atnaujinami.

IV. Pokyčiai, kuriais siekiama prisidėti prie žaliajo kurso tikslų

Šie pakeitimai susiję su abiem priemonėmis.

Dabartinė valstybės pagalbos sistema jau gali padėti pereiti prie tvaraus ir biologinei įvairovei palankaus žemės ūkio. Todėl dabartinių taisyklių iš esmės keisti nereikia.

Peržiūra siekiama nustatyti dar platesnio užmojo taisykles, kuriomis būtų galima sukurti valstybės pagalbos sistemą, kuri tinkamai padėtų siekti Europos žaliajo kurso tikslų, nustatytų strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“, 2030 m. biologinės įvairovės strategijoje ir 2030 m. miškų strategijoje, taip pat Europos klimato srities teisės aktuose nustatytų tikslų.

Be to, atlikus vertinimą paaiškėjo, kad kai kuriomis priemonėmis, kuriomis būtų galima prisidėti prie žaliajo kurso tikslų įgyvendinimo, buvo naudojamos per menkai, kad jos galėtų padaryti poveikį.

Todėl siūloma pritaikyti kai kurias galiojančias priemones, kad ūkininkai ir miškininkai būtų labiau skatinami imtis veiksmų, kuriais būtų prisidedama prie žaliajo kurso tikslų. Ypatingas dėmesys skiriamas su klimato kaita susijusiems klausimams.

V. ŽŪBIR taikymo srities išplėtimas

Tam tikros pagalbos priemonės negalėjo būti įtrauktos į dabartinio ŽŪBIR taikymo sritį, kai jis buvo priimtas 2014 m., nes Komisija tuo metu neturėjo pakankamai atvejų nagrinėjimo patirties. Šiuo metu jos atitinka Įgaliojimų suteikimo reglamento (ES) 2015/1588 reikalavimus ir gali būti įtrauktos į ŽŪBIR. Šios priemonės išvardytos toliau.

Kalbant apie žemės ūkio sektorių, siūloma įtraukti

- saugomų gyvūnų ūkininkams padarytos žalos kompensavimo pagalbą ir
- išlaidų, kurių ūkininkai patiria dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, kompensavimo pagalbą.

Kalbant apie miškų ūkio sektorių, ŽŪBIR jau apima bendrai finansuojamas pagalbos priemones. Siūloma papildomai įtraukti tam tikras pagalbos priemones, kurios finansuojamos tik nacionalinėmis lėšomis:

- miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalbą;

- agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalbą;
- žalos miškams prevencijos ir likvidavimo pagalbą;
- pagalbą investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė;
- pagalbą, skiriamą dėl nepalankių konkrečios vietovės susijusių sąlygų, susidariusių dėl tam tikrų privalomų reikalavimų;
- pagalbą investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu;
- pagalbą investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą jais;
- miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalbą ir
- miškų ūkio sektoriaus gamintojų organizacijų veiklos pradžios pagalbą.

Galiausiai, kalbant apie kaimo vietoves, siūloma įtraukti:

- pagrindinių paslaugų teikimo ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse pagalbą, bendrai finansuojamą EŽŪFKP lėšomis;
- pagalbą MVI, dalyvaujančių bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP) arba EIP veiklos grupių veiksmuose, išlaidoms padengti ir
- nedideles pagalbos sumas, skirtas MVI, gaunančioms naudos iš dalyvavimo BIVP arba EIP veiklos grupių projektuose.

VI. Tam tikrų pagalbos priemonių, kurioms jau taikomos kitos valstybės pagalbos taisyklės, išbraukimas iš taikymo srities

Šis pakeitimas susijęs su abiem priemonėmis.

Siūloma iš gairių taikymo srities išbraukti kai kurias pagalbos priemones, kurioms jau taikomos kitos valstybės pagalbos priemonės, visų pirma Reglamentas (ES) Nr. 651/2014 (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) ir Regioninės pagalbos gairės.

Šis pakeitimas susijęs su kaimo vietovėms skirtomis pagalbos priemonėmis. Juo siekiama panaikinti analogiškas, pasikartojančias ir galimai skirtingas tų pačių pagalbos priemonių taikymo sąlygas. Pasiūlyme nurodomos priemonės, kurioms nereikia specialių sektorinių taisyklių, nes jas visiškai apima kitos valstybės pagalbos priemonės: pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu į ne žemės ūkio produktus, su medvilnės gamyba, arba investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti, pagalba keitimosi žiniomis ir informavimo veiklai ir konsultavimo paslaugų teikimo pagalba.

VII. Tam tikrų bendrųjų sąlygų, taikomų visoms valstybės pagalbos taisyklėms, pakeitimai

Siūlomi toliau nurodyti pakeitimai, kurie paprastai taikomi visoms valstybės pagalbos priemonėms, jei konkrečiose taisyklėse nenurodyta kitaip.

Supaprastintas išlaidų apmokėjimas

Šis pakeitimas susijęs su gairėmis.

Šiuo metu ŽŪBIR numatyta galimybė bendrai finansuojamai pagalbai taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimą. Siūloma į gaires įtraukti panašias nuostatas ir išplėsti šios galimybės taikymo sritį – įtraukti tam tikras pagalbos priemones, kurios nėra bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis.

Supaprastintas išlaidų apmokėjimas jau patvirtintas gairėse (bendrai finansuojamų priemonių atveju), aiškinant pagal analogiją su ŽŪBIR. Be to, dabartinėse gairėse jau yra numatyta galimybė tam tikrų rūšių pagalbos išlaidoms taikyti standartines prielaidas. Todėl supaprastintas išlaidų apmokėjimas galėtų būti taikomas kelių rūšių pagalbai, įskaitant pagalbos priemones, finansuojamas tik nacionalinėmis lėšomis. Dėl pagalbos pobūdžio kompensacijos permokos rizika yra nedidelė: žemės ir miškų ūkio sektoriuose pagalba daugiausia teikiama pagal dideles schemas, beveik visi pagalbos gavėjai yra MVĮ, o skiriamos pagalbos sumos yra nedidelės.

Nuo reikalavimo pateikti priešingos padėties scenarijų nukrypti leidžianti nuostata, taikoma, kai pagalba teikiama mažoms savivaldybėms

Šis pakeitimas susijęs su gairėmis.

Pagal MVĮ apibrėžtį³ savivaldybės laikomos didelėmis įmonėmis, neatsižvelgiant į jų faktinį dydį. Todėl jos, teikdamos pagalbos paraišką, turi pateikti priešingos padėties scenarijų.

Dėl to visų pirma kyla problemų mažoms savivaldybėms (bet ne tik joms), susijusių su pagalba miškų ūkio vietos infrastruktūrai. Todėl siūloma mažoms savivaldybėms, kurių metinis biudžetas yra mažesnis nei 10 mln. EUR ir kuriose gyvena mažiau nei 5 000 gyventojų, netaikyti reikalavimo pateikti priešingos padėties scenarijų. Atsižvelgiant į nagrinėjamas pagalbos rūšis (pagalba vietos ir miškų ūkio infrastruktūrai), manoma, kad toks pakeitimas nesukels konkurencijos iškraipymo rizikos.

Nukrypti leidžianti nuostata būtų nustatyta gairėse. Kitose valstybės pagalbos priemonėse panašių nukrypti leidžiančių nuostatų nėra. Tačiau manoma, kad dabartinėmis aplinkybėmis ši nukrypti leidžianti nuostata yra pateisinama, nes yra labai daug mažų savivaldybių, kuriose pagalba vietos ir miškų ūkio infrastruktūrai yra būtina, kad kaimo vietovės išliktų.

VIII. Pakeitimai, susiję su konkrečiomis pagalbos žemės ir miškų ūkiui priemonėmis

Investicinė pagalba žemės ūkiui

Šie pakeitimai susiję su abiem priemonėmis.

³ 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193, 2014 7 1, p. 1), I priedas.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?from=LT&uri=CELEX%3A32014R0702>

- Dabartinėse taisyklėse numatytas diferencijuotas pagalbos intensyvumas – nuo 30 % iki 75 %. Siekiant suderinti valstybės pagalbos taisykles su kaimo plėtros teisės aktais, siūloma nustatyti 65 % bendro pagalbos intensyvumo lygį pagalbai, skirtai tiek pirminei žemės ūkio gamybai, tiek žemės ūkio produktų perdirbimui ir prekybai. Atsižvelgiant į struktūrinius sunkumus ir suvaržymus, su kuriais susiduria atokiausi regionai, jiems toliau taikomas didesnis pagalbos intensyvumas – iki 85 %.
- Pagal dabartines valstybės pagalbos taisykles investicinė pagalba, skirta padėti ūkininkams laikytis naujų pagal Sąjungos teisę taikomų reikalavimų, gali būti teikiama ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo dienos, kurią tie reikalavimai tampa privalomi. Atrodo, kad tokia pagalba neatitinka bendrųjų valstybės pagalbos principų, nes ji gali neturėti skatinamojo poveikio. Be to, ji gali netiesiogiai paskatinti pavėluotą naujų standartų įgyvendinimą. Tai pažeistų Sąjungos teisę ir prieštarautų siekiui įgyvendinti žaliojo kurso tikslus. Todėl tokią pagalbą siūloma išbraukti iš būsimų taisyklių taikymo srities.
- Pagal galiojančias taisykles, žemės ir miškų ūkio investicijų atveju pagalba žemei įsigyti negali viršyti 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų, išskyrus pagalbą žemei, kurioje bus vykdomi su aplinkos išsaugojimu susiję veiksmai, įsigyti – ši pagalba gali būti didesnė. Naujosiose taisyklėse siūloma išplėsti šią galimybę, kad būtų galima vykdyti veiksmus, susijusius su gausiaanglio dirvožemio išsaugojimu. Tokia nukrypti leidžianti nuostata atitinka žaliojo kurso tikslus.
- Kalbant apie nepalankių klimato reiškinių ir augalų kenkėjų padarytos žalos kompensavimo pagalbą, jei tokie reiškiniai gali būti susieti su klimato kaita, siūloma į naujas taisykles įtraukti sąlygą, kad pagalbos gavėjai, kai įmanoma, į atkūrimo priemones įtrauktų prisitaikymo prie klimato kaitos priemones, kad ateityje būtų kuo labiau sumažinta panašių reiškinių daroma žala ir nuostoliai. Šia sąlyga siekiama perteikti tokių reiškinių pasikartojimo ir klimato kaitos sąsają ir paskatinti žemės ir miškų ūkio sektorius įgyvendinti prie klimato kaitos pritaiktą ūkininkavimo praktiką.

Gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo pagalba ir gyvūnų ligų padarytos žalos kompensavimo pagalba

Šis pakeitimas susijęs su gairėmis.

Pagal dabartines valstybės pagalbos taisykles leidžiama teikti gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės bei likvidavimo išlaidų ir padarytos žalos kompensavimo pagalbą. Kad išlaidos būtų laikomos tinkančiomis finansuoti, gyvūnų liga turi būti įtraukta į Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos sudarytą sąrašą arba į Reglamento (ES) 2016/429 II priede pateiktą sąrašą. Todėl pagal galiojančias taisykles pagalba negali būti susijusi su naujomis gyvūnų ligomis. Tačiau Sąjungos sveikatos ir maisto saugos srities teisės aktuose taip pat numatytos priemonės dėl naujų gyvūnų ligų, taikomos tomis pačiomis sąlygomis, kurios taikomos į sąrašą įtrauktoms ligoms. Siūloma atitinkamai pritaikyti valstybės pagalbos taisykles ir išplėsti jų taikymo sritį – į ją įtraukti naujas ligas.

Invazinių svetimų rūšių padarytos žalos ir invazinių svetimų rūšių prevencijos, kontrolės ir išnaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba

Šis pakeitimas susijęs su gairėmis.

Dabartinės valstybės pagalbos taisyklės nėra skirtos invazinių svetimų rūšių plitimo ES teritorijose problemai spręsti. Šios atsitiktinai importuotos svetimos rūšys neretai sukelia didelį disbalansą, daro žalą ES biologinei įvairovei ir gali kelti pavojų žemės ūkio veiklai naudojamoms vietos ir regioninėms rūšims.

Kad būtų galima skirti pagalbą, šios invazinės rūšys turi būti įtrauktos į Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 4 straipsnį priimtą sąrašą. Siūloma išplėsti gairių taikymo sritį ir įtraukti tame sąraše esančių invazinių rūšių padarytą žalą, kad būtų galima teikti invazinių svetimų rūšių prevencijos bei išnaikinimo ir jų padarytos žalos kompensavimo pagalbą.

Anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinantis ūkininkavimas

Šis pakeitimas susijęs su gairėmis.

Pagal galiojančias taisykles jau galima remti įvairias anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinančio ūkininkavimo priemones. Bus toliau taikomos tokios priemonės kaip antai: investicinė pagalba, agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išsipareigojimų ir gyvūnų gerovės išsipareigojimų įgyvendinimo pagalba, išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklu „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva, kompensavimo pagalba, ekologinio ūkininkavimo pagalba ir t. t.

Siūlomose naujosiose taisyklėse numatyta, kad parama taip pat gali būti teikiama (pagal SPR) „kolektyvinėms sistemoms ir rezultatais grindžiamoms išmokų sistemoms“. Kai tokios sistemos minimos naujosiose gairėse (pvz., agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities išsipareigojimų įgyvendinimo pagalba, miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba), nurodoma, kad jos taip pat apima anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinančio ūkininkavimo sistemas. Tokia konkreti nuoroda į anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinantį ūkininkavimą atitinka prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir Europos klimato teisės aktą. Be to, siekiant padidinti šiuo metu menką miškų aplinkosaugos klimato srities paslaugų panaudojimą, siūloma numatyti galimybę skirti iki 120 % tinkamų finansuoti išlaidų dydžio skatinamąją išmoką už paslaugas, susijusias su biologine įvairove, klimatu, vandeniu ar dirvožemiu, ir kolektyvines bei rezultatais grindžiamas sistemas, pavyzdžiui, miškų ūkio sektoriuje taikomas anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje didinančio ūkininkavimo sistemas.